

Vojkova 1b, 1000 Ljubljana

T: 01 478 40 00
F: 01 478 40 52
E: gp.arso@gov.si
www.arso.gov.si

Številka: 35409-26/2020-7

Datum: 30. 7. 2020

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja na podlagi drugega odstavka 14. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15, 62/15, 84/16, 41/17, 53/17, 52/18, 84/18, 10/19 in 64/19) in 4. točke tretjega odstavka 77. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/09-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNORG in 84/18-ZIURKOE) v upravni zadevi izdaje sklepa o prijavi nameravane spremembe v obratovanju naprave, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, upravljavcu Talum d.d., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, ki ga zastopa član uprave Zlatko Čuš, naslednji

SKLEP

1. Nameravana sprememba v obratovanju naprave za izdelavo anod, ki se uporabljajo v elektroliznih pečeh za proizvodnjo aluminija s proizvodno zmogljivostjo 70.000 ton anod na leto, in v obratovanju naprave za proizvodnjo aluminija z elektrolitskim postopkom s proizvodno zmogljivostjo 90.000 ton aluminija na leto, ki jo je upravljavec Talum d.d., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, prijavil dne 4. 5. 2020, ni večja sprememba, vendar zahteva spremembo pogojev in ukrepov v okoljevarstvenem dovoljenju št. 35407-42/2011-9 z dne 7. 2. 2014, spremenjenim z odločbo št. 35406-20/2015-4 z dne 15. 5. 2015, ter zanjo ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.
2. V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju: naslovni organ), je dne 4. 5. 2020 od upravljavca Talum d.d., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, ki ga zastopa član uprave Zlatko Čuš (v nadaljevanju: upravljavec), prejela prijavo nameravane spremembe v obratovanju naprav, ki lahko povzročita onesnaževanje okolja večjega obsega, in sicer v napravi za izdelavo anod, ki se uporabljajo v elektroliznih pečeh za proizvodnjo aluminija s proizvodno zmogljivostjo 70.000 ton anod na leto, in v napravi za proizvodnjo aluminija z elektrolitskim postopkom s proizvodno zmogljivostjo 90.000 ton aluminija na leto. Za navedeni napravi in za livarno sive litine s proizvodno zmogljivostjo 24 ton litine na dan je naslovni organ izdal okoljevarstveno

dovoljenje št. 35407-42/2011-9 z dne 7. 2. 2014, spremenjenim z odločbo št. 35406-20/2015-4 z dne 15. 5. 2015 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje).

K prijavi in dopolnitvam prijave je bilo predloženo:

- dne 4. 5. 2020:
 - BAT zaključki za proizvodnjo aluminija za družbo Talum d.d. – PE Aluminij.

- dne 28. 5. 2020:
 - Obrazec Prijava spremembe v obratovanju naprave skladno s 77. in 85. členom Zakona o varstvu okolja).
 - Idejni koncept nameravane spremembe v obratovanju IED naprave PE Aluminij, PE Livarna in PE Rondelice za družbo Talum d.d. Kidričevo, Kidričevo, 15. maj 2020.
 - Predlog za spremembo obratovalnega monitoringa odpadnih voda iz naprav za proizvodnjo aluminija z BAT zaključki, Kidričevo, marec 2020.
 - Potrdilo o plačilu upravne takse

- dne 1. 7. 2020:
 - Idejni koncept nameravane spremembe v obratovanju IED naprave PE Aluminij, PE Livarna in PE Rondelice za družbo Talum d.d. Kidričevo, Kidričevo, 26. 6. 2020.
 - BAT zaključki za proizvodnjo aluminija za družbo Talum d.d. – PE Aluminij
 - Načrt: Talum Aluminij, Sistem odpadnih vod

- dne 6. 7. 2020 (po elektronski pošti):
 - Idejni koncept nameravane spremembe v obratovanju IED naprave PE Aluminij, PE Livarna in PE Rondelice za družbo Talum d.d. Kidričevo, (ime datoteke: Idejna zasnova_Sprememba odpadnih vod_IED naprave_PE Aluminij_julij 2020),.
 - BAT zaključki za proizvodnjo aluminija za družbo Talum d.d. – PE Aluminij, julij 2020 (V nadaljevanju: Opredelitev do BAT zaključki za proizvodnjo aluminija).

Skladno s prvim odstavkom 77. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg in 84/18-ZIURKOE, v nadaljevanju: ZVO-1) mora upravljavec naprave vsako nameravano spremembo v obratovanju naprave iz 68. člena ZVO-1, ki je povezana z delovanjem ali razširitvijo naprave in lahko vpliva na okolje, ali spremembo glede upravljavca pisno prijaviti ministrstvu, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

Skladno s tretjim odstavkom 77. člena ZVO-1 ministrstvo na podlagi prijave in ob smiselni uporabi določb 51. in 51.a člena ZVO-1 v dveh mesecih od vložitve popolne prijave s sklepom ugotovi, da:

1. je nameravana sprememba večja in je zanjo treba izvesti tudi presojo vplivov na okolje ter pridobiti okoljevarstveno soglasje in spremeniti okoljevarstveno dovoljenje,
2. je nameravana sprememba večja, vendar zanjo ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja, vendar je treba spremeniti okoljevarstveno dovoljenje,
3. nameravana sprememba ni večja, vendar je treba zanjo izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ter spremeniti okoljevarstveno dovoljenje,

4. nameravana sprememba ni večja, vendar je treba zaradi nameravane spremembe spremeniti pogoje in ukrepe v veljavnem okoljevarstvenem dovoljenju, ali
5. zaradi nameravane spremembe ni treba spremeniti okoljevarstvenega dovoljenja.

Upravljaivec je v prijavi navedel, da se nameravana sprememba v obratovanju naprav nanaša spremembo merilnih mest za izvajanje obratovalnega monitoringa industrijskih odpadnih vod. Ukine se skupno merilno mesto MMB4, na katerem se je izvajal obratovalni monitoring mešanice industrijskih odpadnih vod iz poslovnih enot Talum d.d., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo: PE Talum Aluminij, PE Talum Livarna, PE Talum Rondelice in iz podjetja Talum Izparilniki d.o.o., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, ter namesto njega uredi merilna mesta za izvajanje obratovalnega monitoringa na odtokih industrijskih odpadnih voda iz posameznim napravav oziroma poslovnih enot.

1. Spremembi v obratovanju naprave za izdelavo anod, ki se uporabljajo v elektroliznih pečeh za proizvodnjo aluminija s proizvodno zmogljivostjo 70.000 ton anod na leto sta:
 - Popolno zaprtje obtočnega sistema za hlajenje anodnih blokov DHS: Obtočni sistem za hlajenje anod DHS, iz katerega so se odvajale odpadne vode preko odtoka LV1-1, se bo popolnoma zaprl. Posledica tega bo zmanjšanje industrijskih odpadnih vod za 10.000 m³ in ukinitvev odtoka LV1-1. Popolno zaprtje krogotoka omogoča že obstoječa izvedba sistema za hlajenje anod DHS, tako da v samem proizvodnem procesu proizvodnje anod ne bo sprememb.

Obtočni hladilni sistem za hlajenje anod DHS je namenjen ohlajanju anod s 145 °C na 30-50°C. Za hlajenje se uporablja surova tehnološka voda brez posebne priprave. Voda se skozi razpršilne šobe v hladilnem tunelu brizga po anodah in jih ohlaja. S programom za spremljanje proizvodnega procesa Anodis se spremljata temperatura anode in temperatura hladilne vode, ki sproži alarm, če je temperatura anode na izstopu iz hladilnega tunela višja od 50°C. Hladilna voda iz hladilnega tunela se vrača v dekantacijski bazen in s seboj nosi izprane koksne delce ter ostali nevezan material. Dekantacijski bazen, v katerem je 200 m³ vode za hlajenje, ima tri med seboj povezane prekate, v katerih se delci usedajo. Sistem se v ves čas dopolnjuje s svežo vodo (mesečno se v sistem doda do 4000 m³ sveže vode), saj so izgube zaradi izhlapevanja velike, zato dodatno hlajenje vode v sistemu ni potrebno. Temperatura vode v dekantacijskem bazenu je med 25°C in 30°C. Operater anod mora v svoji izmeni (1 × 8 ur) opraviti kontrolni ogled delovanja dekantacijskega bazena, pri katerem preveri nivo hladilne vode v bazenu, vizuelno prekontrolira čistost in videz vode ter preveri testnost spojev in cevovodov. Dekantacijski bazen se praviloma izprazni in očisti enkrat letno v času remonta naprav. Pred spremembo se je vsa voda iz dekantacijskega bazena pred čiščenjem prečrpala v odtok. Spremenjeni način čiščenja predvideva postopno čiščenje dekantacijskega bazena. En dan pred pričetkom remonta se preneha z dodajanjem vode v dekantacijski bazen. Temperatura hladilne vode se bo v času priprave na čiščenje dekantacijskega bazena zaradi nedotoka sveže vode sicer dvignila, vendar bo še vedno ustrezala za hlajenje zelenih anod. Zaradi prekinitve dovajanja sveže vode v sistem se nivo vode v dekantacijskem bazenu (kar se spremlja z nivojskimi stikali) tako zniža, da se lahko voda iz prvega prekata s pomočjo črpalk prečrpa v ostala dva prekata. Ko je prvi prekat prazen, se odstranijo usedline, ki jih voda prinese s seboj iz hladilnega tunela. Za čiščenje usedlin se uporablja posebej zato izdelano kovinsko stojalo, na katerega je pritrjen škripec, pri čiščenju nastane 1500 kg usedlin. Po enakem postopku se očistita tudi drugi in tretji prekat.

- Vzpostavitev novega merilnega mesta za izvajanje obratovalnega monitoringa emisij snovi in toplote v vode:

Na odtoku LV1-2, skozi katerega se odvajajo odpadne vode iz odsoljevanja hladilnega sistema IHS in odpadne vode iz priprave vode (iz regeneracije ionskih izmenjevalcev) za hladilni sistem IHS, se vzpostavi merilno mesto MMLV1-2 določenim z Gauss Krügerjevima koordinatama GKY = 560889, GKX = 139234, k. o. 425 Lovrenc na Dravskem polju, par. št. 990/2. Sprememb v največjih letnih količinah odpadne vode ne bo, največja letna količina odpadne vode ostaja 500 m³ na leto.

2. Sprememba v obratovanju naprave za proizvodnjo aluminija z elektrolitskim postopkom s proizvodno zmogljivostjo 90.000 ton aluminija na leto je:

- Vzpostavitev novega merilnega mesta za izvajanje obratovalnega monitoringa emisij snovi in toplote v vode:

- o Po združitvi odpadnih vod iz odtoka LV1-3, skozi katerega se odvajajo industrijske odpadne vode iz odsoljevanja obtočnega hladilnega sistema elektrolize (N94), in odtoka LV1-4, skozi katerega se odvajajo industrijske odpadne vode iz pretočnega hladilnega sistema elektrolize (N95), je predvideno novo merilno mesto MMLV1-3/4 določeno z Gauss Krügerjevima koordinatama GKY = 561172, GKX = 139275, k. o. 425 Lovrenc na Dravskem polju, par. št. 1023/15. Sprememb v največjih letnih količinah industrijske odpadne vode na posameznem odtoku ne bo, tako ostaja največja letna količina odpadne vode na odtoku LV1-3 20.000 m³ na leto in na odtoku LV1-4 20.000 m³.

Nameravana sprememba, opisana v točki 1. in 2., ne bo imela vpliva na povečanje emisij snovi v zrak, hrupa ali odpadkov.

ZVO-1 v 3. členu, v točki 8.3. določa, da je večja sprememba v obratovanju naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, sprememba v vrsti ali delovanju naprave ali njena razširitev, ki ima lahko znatne negativne vplive na zdravje ljudi ali okolje. Vsaka sprememba v vrsti ali delovanju naprave ali njena razširitev, zaradi katere se proizvodna zmogljivost naprave poveča za prag, kadar je ta predpisan, se šteje za večjo spremembo v obratovanju naprave. Pragovi proizvodne zmogljivosti naprav so določeni v Prilogi 1 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15).

Naslovni organ je na podlagi prijave ugotovil, da ne gre za večjo spremembo v obratovanju naprave v skladu z 8.3. točko 3. člena ZVO-1, saj se zaradi izvedbe nameravane spremembe ne spreminja vrsta ali delovanje naprave in ne gre za njeno razširitev, ki bi lahko imela znatne negativne vplive na zdravje ljudi ali okolje. V skladu s Prilogo Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, se napravi razvrščata med:

- naprave za proizvodnjo surovih barvnih kovin iz rude, koncentratov ali sekundarnih surovin z metalurškimi, kemičnimi ali elektrolitskimi postopki z oznako dejavnosti 2.5a. Z nameravano spremembo se proizvodna zmogljivost naprave ne bo povečala, saj proizvodna zmogljivost naprave za proizvodnjo aluminija z elektrolitskim postopkom s proizvodno zmogljivostjo 90.000 ton na leto ostane nespremenjena.

- naprave za izdelavo anod, ki se uporabljajo v elektroliznih pečeh za proizvodnjo zmogljivostjo 70.000 ton anod na leto z oznako dejavnosti 6.8. .Z nameravano spremembo se proizvodna zmogljivost naprave ne bo povečala, saj proizvodna zmogljivost naprave za izdelavo anod ostaja 70.000 ton anod na leto.

Navedena sprememba prav tako ne bo imela za posledico znatnih negativnih vplivov na zdravje ljudi ali okolje.

Naslovni organ nadalje ugotavlja, da je bila lokacija naprave za proizvodnjo aluminija z elektrolitskim postopkom s proizvodno zmogljivostjo 90.000 ton aluminija na leto, naprava za izdelavo anod, ki se uporabljajo v elektroliznih pečeh za proizvodnjo aluminija s proizvodno zmogljivostjo 70.000 ton anod na leto ter livarna sive litine s proizvodno zmogljivostjo 24 ton litine na dan že presojana in zanjo izdano okoljevarstveno soglasje št. 35402-5/2004 z dne 5. 2. 2004.

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS št. 51/14, 57/15 in 26/17).

Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje določa vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, in vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, če se zanje v predhodnem postopku ugotovi, da bi lahko imeli pomembne vplive na okolje.

Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje tako v točki C Predelovalne dejavnosti, C.V Proizvodnja kovin in kovinskih izdelkov, C.V.8 Priloge 1 določa, da je presoja vplivov na okolje obvezna, kadar gre za naprave za proizvodnjo neželeznih neobdelanih kovin iz rude, koncentratov ali sekundarnih surovin z metalurškimi, kemičnimi ali elektrolitskimi postopki*.

Skladno z drugo alinejo drugega odstavka 3. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, se predhodni postopek izvede tudi za spremembo posega v okolje, ki je v skladu s predpisi že dovoljen, se izvaja ali je že izveden, in ne glede na to, ali je bilo za poseg v okolje pred njegovo spremembo že pridobljeno okoljevarstveno soglasje ali sklep v predhodnem postopku v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, če gre za spremembo posega v okolje iz prvega odstavka prejšnjega člena ali iz prejšnjega odstavka, ki pomeni spremembo položaja ali lege v prostoru, dimenzij objekta, zmogljivosti naprave, sestave, načina ali obdobja obratovanja, rabe surovin ali energije in bi lahko imela pomembne škodljive vplive na okolje.

Naslovni organ ugotavlja, da nameravana sprememba, t.j. preureditev sistema odpadnih vod in ureditev novih merilnih mest MMLV1-2 in MMLV3-4, ne vpliva na obstoječo proizvodno zmogljivost naprave. Glede na navedeno za nameravano spremembo ni potrebna izvedba presoje vplivov na okolje v skladu z zgoraj navedeno točko C.V.8 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

V zvezi z zgoraj navedeno spremembo, upoštevajoč 3. člen Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, naslovni organ nadalje ugotavlja, da le-ta prav tako ne bo imela pomembnih škodljivih vplivov na okolje. Iz predložene dokumentacije izhaja, da gre pri nameravani spremembi za popolno zaprtje krožnega sistema odpadnih vod, in s tem odtoka LV1-1, ki nastajajo pri procesu hlajenja zelenih anodnih blokov. Rezervoar hladilne vode

(tehnološka voda brez priprave oz. obdelave) za hlajenje zelenih anodnih blokov je dekantacijski bazen, v katerem je 200 m³ hladilne vode. Za nemoteno hlajenje anod mora centrifugalna črpalka potiskati hladilno vodo po ceveh do hladilnega tunela, kjer iz pršilnih šob brizga hladilno vodo po anodah. Po hlajenju anod se delno segreta hladilna voda vrača v dekantacijski bazen s tremi, med seboj povezanimi prekatmi. Izprani delci koksa in preostali nevezan material, ki ga voda prinaša s seboj, se med potjo useda na dno prekatov. Dekantacijski bazen se izprazni in očisti enkrat na leto, v času remonta naprav. Ob padcu nivoja hladilne vode v dekantacijskem bazenu deset dni pred pričetkom remonta naprav ne dodajajo sveže vode. Na ta način dosežejo padec hladilne vode v dveh prekatih na tak nivo, da lahko ob ustavitvi proizvodnje in pripravi naprav na remont, s pomočjo potopnih črpalk prečrpajo hladilno vodo iz prvega prekata v preostala prekata. Ko je prečrpana vsa hladilna voda iz prvega prekata, se prične z odstranjevanjem usedlin, ki so nastale pri hlajenju anod. Za čiščenje bazena se uporablja posebej za to izdelano kovinsko stojalo, na katero je pritrjen škripec. Material se nalaga v poseben keson, iz katerega ga vsipajo v silos št. 4 (skladišča koksa), kjer se nahaja sveži petrolkoks. Letno bo pri čiščenju prekatov dekantacijskega bazena nastalo 1500 kg usedlin, ki bodo vrnjene v proces proizvodnje anodnih blokov kot vhodna surovina. Dekantacijski bazen se po nameravani spremembi ne bo več praznil preko odtoka LV1-1, ker bo hladilni sistem popolnoma zaprt. Odtok LV1-1 bo ukinjen.

Glede na zgoraj navedeno spremembo, ki ne bo imela neposrednih vplivov na proizvodno zmogljivost naprave in prav tako ne bo imela pomembnih škodljivih vplivov na okolje, zanjo tudi izvedba predhodnega postopka ni potrebna.

Na podlagi zgoraj navedenih dejstev naslovni organ v skladu z določili 51.a člena ZVO-1 ugotavlja, da za nameravano spremembo izvedba predhodnega postopka ni potrebna, kar posledično pomeni, da tudi ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Naslovni organ je na podlagi prijave ugotovil, da je treba zaradi nameravane spremembe spremeniti pogoje in ukrepe v okoljevarstvenem dovoljenju.

Glede na navedeno je bilo odločeno, kot izhaja iz 1. točke izreka tega sklepa.

Skladno z enajstim odstavkom 77. člena ZVO-1 lahko v primeru iz 4. točke tretjega odstavka 77. člena ZVO-1 upravljavec vloži vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, ki mora vsebovati sestavine iz 70. člena tega zakona, razen elaborata o določitvi vplivnega območja naprave. Podrobnejša vsebina vloge je določena v petem odstavku 22. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega. Upravljavec se v vlogi lahko sklicuje na k prijavi priložene dokumente in jih ni potrebno ponovno prilagati.

V skladu z določbami petega odstavka 213. člena v povezavi s 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13) je bilo potrebno v izreku tega sklepa odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve tega sklepa. Pritožba se vloži pisno ali poda ustno na zapisnik pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, Vojkova cesta 1b, 1000 Ljubljana. Za

pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,10 EUR. Upravno takso se plača v gotovini ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti in o plačilu predloži ustrezno potrdilo. Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25518-7111002-35409020.

Postopek vodili:

Bernardka Žnidaršič,
sekretarka

Žnidaršič

Mateja Zupan
Višja svetvalka III

M. Zupan

N. Petrovič

mag. Nataša Petrovič
direktorica Urada za varstvo okolja in narave

Vročiti:

- Talum d.d. Kidričevo, Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo – osebno.

Poslati:

- enotni državni portal e-uprava
- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Vožarski pot 12, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si)
- Občina Kidričevo, Ulica Borisa Kraigherja 25, 2325 Kidričevo – po elektronski pošti (obcina@kidricevo.si)

